

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3785/2019
23.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Урош Мишковић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство финансија, Пореска управа, коју заступа Државно правобранилаштво, Београд, ради утврђења радног односа, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2664/18 од 03.07.2019. године, у седници одржаној 23.12.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2664/18 од 03.07.2019. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1984/17 од 21.05.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев, па је утврђено да је тужилац АА из ... у радном односу код тужене Републике Србије – Министарство финансија – Пореска управа почев од 28.05.2008. године. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 133.250,00 динара у року од осам дана од достављања преписа пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2664/18 од 03.07.2019. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 1984/17 од 21.05.2018. године у ставу првом и другом изреке, тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се утврди да је у радном односу код тужене Републике Србије – Министарство финансија, Пореска управа, почев од 28.05.2008. године, као и захтев тужиоца да се обавезе тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од

133.250,00 динара. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по жалби од 34.500,00 динара као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. У ревизији се не указује на конкретне повреде ЗПП, због којих ревизија може да се изјави у смислу члана 407. став 1. тачка 2, 3. и 5. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен у привременим институцијама самоуправљања Косова, у Пореској управи при Министарству за привреду и финансије Косова, на радном месту порески инспектор. Радни однос је засновао на основу уговора о раду за период од 25.08.2005. године до 24.08.2008. године, а уговор је закључен 19.09.2005. године. Тужилац је потписао изјаву којом је 27.05.2008. године, обавестио Пореску администрацију Косова да због нелегално проглашене независности супротно Резолуцији 1244 Савета безбедности Уједињених нација, прекида сваки вид ангажовања за пореску администрацију коју је обављао на радном месту порески инспектор. Закључком Владе Републике Србије од 21. фебруара 2008. године, под тачком 2. обавезани су Министарство унутрашњих послова, Министарство за Косово и Метохију, Министарство правде, Министарство финансија – Управа царина и Пореска управа, да преузму раднике који су били запослени у привременим институцијама Косова и Метохије. Даље је тужилац био ангажован код тужене по уговору о обављању привремених и повремених послова у периоду од 01.09.2008. године до 12.09.2014. године, с тим што није засновао радни однос код тужене на основу конкурса, односно Споразума о преузимању, нити је донето решење о заснивању радног односа, а тужилац није никада био у статусу државног службеника код тужене.

Првостепени суд је усвојио тужбени захтев, налазећи да тужена није поступила по Закључку од 21. фебруара 2008. године, којим је, између осталог, обавезано Министарство финансија – Пореска управа да преузму раднике који су били запослени у привременим институцијама Косова и Метохије, те је на тај начин тужилац лишен права на рад, јер од 12.09.2014. године није радно ангажован по уговорима о привременим и повременим пословима код тужене.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, ценећи да на страни тужиоца нису испуњени услови који су прописани Законом о државним службеницима за заснивање радног односа на неодређено време код тужене.

У конкретном случају, тужилац је био радно ангажован на територији Косова и Метохије на радном месту порески инспектор, на одређено време по уговору о раду који је закључен 19.09.2005. године између Пореске администрације Косова као послодавца и тужиоца као запосленог. Закључком Владе Републике Србије од 21. фебруара 2008. године под тачком 2. обавезана су, између осталих и Министарство финансија – Пореска управа да преузму раднике који су били запослени у привременим институцијама Косова и Метохије. Тужилац је у периоду од 01.09.2008. године до 12.09.2014. године, био радно ангажован код тужене на основу више закључених уговора о привременим и повременим пословима, што је по својој правној природи рад ван радног односа, како је то прописано чланом 197. Закона о раду. Тужбени захтев за утврђење да је у радном односу код тужене тужилац заснива на одредби члана 2. Закључка Владе Републике Србије од 21.02.2008. године.

Закон о државним службеницима у члану 2. став 1. прописује да је државни службеник лице чије се радно место састоји од послова из делокруга органа државне управе, судова, јавних тужилаштава, државног правобранилаштва, служби Народне скупштине, председника Републике, Владе, Уставног суда и служби органа чије чланове бира Народна скупштина или с њима повезаних општинских, информатичких, материјално-финансијских, рачуноводствених и административних послова.

По оцени Врховног касационог суда, тужбени захтев којим је тражено да се утврди да је тужилац засновао радни однос у Министарству финансија – Пореској управи је неоснован, јер за заснивање радног односа преузимањем државног службеника морају да буду испуњени услови прописани чланом 49а и 49б Закона о државним службеницима. Тужилац је на територији Косова и Метохије обављао послове пореског инспектора, али на одређено време, при институцијама које нису биле у саставу државних органа Републике Србије. Иако је тужилац после престанка рада у привременим институцијама на територији Косова и Метохије, наставио да ради код тужене на основу уговора о привременим и повременим пословима, ова врста радног ангажовања не може да буде основ заснивања радног односа на неодређено време у државном органу јер је реч о раду ван радног односа, а осим тога, чланом 63. став 2. Закона о државним службеницима (који је био на снази 28.02.2008. године од када тужилац тражи утврђење да је засновао радни однос), било је прописано да радни однос на одређено време, не може да прерасте у радни однос на неодређено време, изузев приправнику, кад положи државни или посебан стручни испит. Посебно се указује да Закључак Владе од 21.02.2008. године, не може да буде основ за утврђење да је тужилац засновао радни однос на неодређено време код тужене, зато што су услови за заснивање радног односа изричито прописани Законом о државним службеницима, као актом јаче правне снаге у односу на подзаконске акте, које доноси Влада Републике Србије. На основу овог Закључка Влада је обавезала одређена министарства да преузму раднике који су били запослени у привременим институцијама Косова и Метохије, али преузимање ових лица, мора да буде искључиво у складу са условима и у поступку који је прописан Законом о државним службеницима и не може да буде основ за заснивање радног односа у државном органу.

Стога су неосновани ревизијски наводи да је побијаном пресудом погрешно примењено материјално право.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић